

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Аспірантура і докторантура

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ НАУКИ:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ»**

I Всеукраїнська науково-практична конференція

ПОЛТАВА 2023

УДК 33

Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених: *Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції*. м. Полтава, 26 - 27 квітня 2023 р. Полтава, 2023. 360 с.

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти та технологій.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: агрономії; ветеринарної медицини; галузевого машинобудування; економіки; менеджменту; публічного управління та адміністрування; технології виробництва та переробки продукції тваринництва.

Матеріали викладено в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори та їх наукові керівники. Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/news/kruglyy-stil-aktualni-pytannya-vyshchoyi-osvity-dosvid-problemy-innovaciyi>) у розділі «Аспірантура», «Події», а також у репозитарії ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua/home>).

© Автори, 2023

© Аспірантура і докторантура, 2023

© Полтавський державний аграрний університет, 2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету:

СІРЕНКО ОЛЕНА - к.е.н., доцент, завідувачка аспірантури і докторантури, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

ЛЕГА ОЛЬГА - к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГОРБ ОЛЕГ - к.с.-г.н., доцент, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, професор кафедри захисту рослин, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи Полтавського державного аграрного університету

ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА ТЕТЯНА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

ГАНГУР ВОЛОДИМИР - д.с.-г.н., ст.н.с., завідувач кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету

ГІРЖЕВА ОЛЬГА - д.е.н, доцент, професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету

ДУДНИК ВОЛОДИМИР - к.т.н, доцент, доцент кафедри механічної та електричної інженерії Полтавського державного аграрного університету

ЄВСТАФ'ЄВА ВАЛЕНТИНА - д. вет. н., професор, професор кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету

ЗОРЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ЗОСЬ-КІОР МИКОЛА - д.е.н, професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

КОЛОСОВ АНДРІЙ - д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

КРАЙНИК ЛЮБОМИР - д.т.н., професор, професор кафедри автомобілів і тракторів Львівського національного університету природокористування

ЛОЗИНСЬКА ТАМАРА - д. держ. упр., професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету

МУРАВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР - д.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ПОДЗІГУН СВІТЛАНА - к.е.н, доцент, завідувач кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ПРИЙДАК ТЕТЯНА- к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ЦВІЛИЙ СЕРГІЙ - к.е.н., доцент, доцент кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу Національного університету «Запорізька політехніка»

ШОСТЯ АНАТОЛІЙ - д.с.-г.н., ст.н.с., професор кафедри технології виробництва продукції тваринництва Полтавського державного аграрного університету

ЗМІСТ

1. АГРОНОМІЯ

ДАНІЛЕНКО Є.В.

Науковий керівник – **МІЩЕНКО О.В.**

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ДОБРІВ ПІД КУКУРУДЗУ..... 8

ДОРОНІН С.М.

Науковий керівник – **БАРАБОЛЯ О.В.**

УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД АГРОТЕХНІЧНИХ ФАКТОРІВ..... 11

КИРЛИЦЯ А.О., РУДЕНКО В. В.

Науковий керівник – **ГАНГУР В. В.**

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ПОСІВІВ КУКУРУДЗИ ГУМІНОВИМИ СТИМУЛЯТОРАМИ..... 14

КОСТЕНКО М. П.

Науковий керівник – **ШЕВНІКОВ М. Я.**

МАСА ТА ОБЛИСТНЕННІСТЬ РОСЛИН ПРОСА ПІСЛЯ ЗБИРАННЯ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКА ТА СПОСОБУ СІВБИ В ПОЖНИВНИЙ ТА ПІСЛЯУКІСНИЙ ПЕРІОД..... 16

ЛИСАК В.М.

Науковий керівник – **ФІЛОНЕНКО С.В.**

АНАЛІЗ ПРОДУКТИВНОСТІ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ ЗА ПОЗАКОРЕНЕВОГО ВНЕСЕННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ 18

РАЙДА В.В.

Науковий керівник – **ФІЛОНЕНКО С.В.**

ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ МІКРОДОБРІВ НА ПОСІВАХ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ..... 21

СЕМЕНКО М.

Науковий керівник – **ІЛЬЧЕНКО А. М.,**

ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРОФІЛЬНИХ НАУКОВИХ І НАУКОВИХ-ДОСЛІДНИХ ЛАБОРАТОРІЙ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ КАФЕДРИ..... 24

ФІЛОНЕНКО В.С.

Науковий керівник – **ГАНГУР В.В.**

ПРОДУКТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ ЗА РІЗНИХ СПОСОБІВ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ В СІВОЗМІНІ..... 26

ШЕВЧЕНКО В.В.

Науковий керівник – **ФІЛОНЕНКО С.В.**

ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ВНЕСЕННЯ
МІКРОЕЛЕМЕНТІВ НА СОНЯШНИКУ..... 29

2. ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

ГОДИНА В. П.

Науковий керівник – **МИХАЙЛЮТЕНКО С. М.**

МОНІТОРИНГ ПАРАЗИТОЗІВ КУРЕЙ У ГОСПОДАРСТВАХ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ..... 33

ДОЛГІН О. С.

Науковий керівник – **ЄВСТАФ'ЄВА В. О.**

ТРИХУРОЗ СОБАК У СКЛАДІ МІКСТІНВАЗІЙ ТРАВНОГО ТРАКТУ..... 36

ДОЛГІН О. С.

Науковий керівник – **ІЛЬЧЕНКО А. М.**

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ ТА
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УМОВАХ ЛАБОРАТОРІЇ
ПАРАЗИТОЛОГІЇ..... 38

КІТІЧЕНКО А. С.

Науковий керівник – **МЕЛЬНИЧУК В. В.**

МОНІТОРИНГ ГЕЛЬМІНТОЗІВ СОБАК НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ..... 41

КОВАЛЕНКО С. О.

Науковий керівник – **МЕЛЬНИЧУК В. В.**

КЛІНІЧНИЙ ПЕРЕБІГ ХОРІОПТОЗУ ЗА СЕРЕДНЬОГО РІВНЯ
ІНВАЗОВАНОСТІ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ..... 44

КОПИТЬКО С. П.

Науковий керівник – **МИХАЙЛЮТЕНКО С. М.**

МОНІТОРИНГ ПАРАЗИТОЗІВ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ У
ГОСПОДАРСТВАХ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ..... 47

ПОГОРЕЛОВА Г. М.

Науковий керівник – **МИХАЙЛЮТЕНКО С. М.**

ГЕМАТОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ЗА ТОКСОКАРОЗУ СОБАК..... 50

СУВОРОВ Р. С.

Науковий керівник – **МЕЛЬНИЧУК В. В.**

МОНІТОРИНГ ПРОТОЗООЗІВ СОБАК НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ..... 53

ШЕВЧЕНКО В.В., аспірант

Науковий керівник – **ФІЛОНЕНКО С.В.**, к. с.-г. н., доцент,

доцент кафедри рослинництва,

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ВНЕСЕННЯ МІКРОЕЛЕМЕНТІВ НА СОНЯШНИКУ

Актуальність. Сьогодні олійні культури є важливим і вагомим засобом стабілізації ефективності сільськогосподарського виробництва. І соняшнику у цьому сегменті відведена одна із найголовніших ролей [5]. Адже це, навіть за сучасного складного військового стану, - одна із найрентабельніших польових культур нашої держави [8]. Свідченням цього є те, що його посівна площа у нашій країні вже сягнула понад 6 млн. га і буде збільшуватись [2].

Домінантні позиції соняшнику серед інших технічних культур пояснюються цілою низкою причин. Одна із них полягає в тому, що він є однією із найпродуктивніших олійних культур світового землеробства [1]. Порівняно із іншими олійними він має достатньо високий вихід олії з 1 га посівної площі (понад 850 кг/га в середньому по Україні) [11]. Друга причина полягає в тому, що це – одна із найщедріших польових культур: із 1 га посівів в Україні за врожайності насіння 2,5 т/га можна одержати близько 1,2 т олії, до 0,8 т макухи (0,3 т білка), 0,5 т лушпиння і понад 35-40 кг меду та багато ін. [7]. Окрім цього у соняшнику – потужна стрижнева коренева система [3]. Тому, навіть за посушливих умов, він з легкістю може забезпечити себе достатньою кількістю вологи та елементами мінерального живлення [4]. Через це його вважають достатньо посухостійкою культурою, вирощування якої за умов зміни клімату набуває ще більших перспектив [6].

Попри все, у сучасних технологіях вирощування соняшнику системі удобрення цієї культури відводиться одне із чільних місць. А застосування мікроелементів у вигляді численних мікродобрів вже давно стало обов'язковим агрозаходом [10]. Останнім часом асортимент мікродобрів, що рекомендуються до внесення на посівах соняшнику, зріс у декілька разів [9]. Сьогодні їх виробляють численні вітчизняні й іноземні підприємства. Проте, як виявляється, не всі мікродобрива є ефективними для певних його сортів і гібридів. Деякі із них показують мінімальний ефект за певних ґрунтово-кліматичних умов вирощування. Відомі також деякі свідчення того, що застосування мікродобрів у невідповідних дозах та фазах розвитку рослин культури призводило до зниження рівня продуктивності соняшнику та зміни якісних показників урожаю його насіння.

Виходячи з цього, дослідження щодо впливу позакореневого внесення мікродобрів Євростім Аміно, Найс Олійні та Авангард Р Соняшник на продуктивність соняшнику, особливості формування врожайності цієї культури, є досить важливими і актуальними. Такі дослідження ми проводили на

полях одного із сільськогосподарських підприємств Кременчуцького району упродовж 2021-2022 років.

Результати досліджень. Дані нашого дворічного польового експерименту показали, що завдяки унікальному складу кожного із досліджуваних мікродобрив, головні біометричні показники продуктивності рослин соняшнику мали тенденцію до покращення. Щонайперше це стосується площі листків рослин культури. На варіантах із позакореневим внесенням мікродобрив вона виявилася більшою, ніж на контролі, і становила, наприклад, на варіанті 3 із дворазовим внесенням Найс Олійні 63,7 тис.м²/га У рослин варіанту 2 із дворазовим внесенням Євростім Аміно цей показник був на рівні 68,1 тис.м²/га А рослини соняшнику на ділянках варіанту 4, де вносили позакоренево двічі мікродобриво Авангард Р Соняшник дозами по 2 л/га, мали площу листків 66,5 тис.м²/га.

Окрім цього, застосування досліджуваних мікродобривних препаратів сприяло інтенсивному росту рослин соняшнику. Тому на варіантах із мікродобривами рослини соняшнику, в середньому за два роки, виявились вищими, ніж рослини культури на контролі, на 15,4-21,5 см. Слід зазначити, що унікальний склад мікродобрив, які вносили позакоренево двічі на посівах соняшнику, сприяв формуванню у рослин кошиків із більшим діаметром. Так, наприклад, діаметр кошиків у рослин на контролі становив 16,3 см, а на варіанті із мікродобривами Найс Олійні і Авангард Р Соняшник кошики були у діаметрі 17,6 і 18,1 см відповідно. Проте, все ж найбільший діаметр кошиків виявився у рослин соняшнику на варіанті із подвійним внесенням Євростім Аміно двічі дозами по 1,5 л/га і склав 18,9 см.

Щодо врожайності насіння культури, то вона виявилася найбільшою саме на варіанті 2, де застосовували позакоренево двічі мікродобриво Євростім Аміно, і склала 3,01 т/га. На ділянках контрольного варіанту отримали найменшу врожайність насіння – 2,56 т/га, що виявилось меншим на 14,9% за варіант-лідер. Варіант, де позакоренево вносили мікродобриво Найс Олійні, показав найменшу за роки дослідження урожайність культури серед всіх варіантів із мікродобривами – 2,76 т/га.

Висновки. Отже, наші дослідження підтверджують збільшення значень основних біометричних показників рослин соняшнику під дією позакореневого внесення мікродобрив Євростім Аміно, Найс Олійні та Авангард Р Соняшник. Застосування цих мікродобрив забезпечило більш повну реалізацію біологічного потенціалу продуктивності рослин та сприяло підвищенню врожайності культури на 0,2-0,45 т/га. Кращим щодо цього за роки досліджень виявилось позакоренево внесення мікродобрива Євростім Аміно двічі дозами по 1,5 л/га.

Список використаних джерел:

1. Гангур В. В., Єремко Л. С., Кочерга А. А. Ефективність біостимуляторів за умови передпосівної обробки насіння соняшнику. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2020. № 2. С. 36–42.

2. Гангур В. В., Космінський О. О., Лень О. І., Тоцький В. М. Вплив удобрення на продуктивність соняшнику та якість насіння. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2022. № 2. С. 50–56.
3. Маслак О. Соняшник: технологія та економіка господарювання. *Agroexpert*. 2010. № 3. С. 21–23.
4. Мирошник І. М. Інновації в живленні соняшнику. *Агроном*. 2013. №2. С. 114.
5. Оверченко Б.П. Як підвищити врожайність соняшнику. *Пропозиція*. 2003. № 4. С. 42-45.
6. Поляков О., Рожкован В., Нікітенко О. Агроприйоми вирощування високоолеїнового соняшнику. *Пропозиція*. 2013. № 11. С. 14–15.
7. Тищенко М. В. Філоненко С. В., Боровик І. В., Коваль О. В, Гудименко Ж. В. Економічна ефективність короткоротаційної плодозмінної сівозміни залежно від системи удобрення цукрових буряків. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2020. № 3. С. 91–98.
8. Ткаліч І. Д., Олексюк О. М. Резерви збільшення виробництва соняшнику в Україні. *Вісник ДДАУ*. 2002. № 2. С. 42–43.
9. Філоненко С.В. Продуктивність та технологічні якості коренеплодів цукрового буряка залежно від позакореневого підживлення мікродобривами. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2008. №2. С.47-52.
10. Філоненко С.В., Дорофей В. І. Вплив позакореневого внесення мікродобрив на продуктивність та якість коренеплодів цукрових буряків. *Сучасні тенденції виробництва та переробки продукції рослинництва: матеріали IV Всеукраїнської наук.-практич. інтернет-конфер. М. Полтава, 20-21 квітня 2016 р. Полтава: ПДАА, кафедра рослинництва, 2016. С. 50-56.*
11. Цвей Я.П., Тищенко М.В., Філоненко С.В. Моніторинг забур'яненості посівів сільськогосподарських культур у ланці зернобурякової сівозміни у виробничих умовах. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2018. №1. С.23-30.

